

Új karácsonyi örület: a grincsfafa

A grincsfafa jellegzetessége, hogy összekötözött örökzöldekből áll, és „manószerűen” lehajlik a teteje

FOTÓK: HAÁZ VINCE

Összekötözött karácsonyfafa? Manósipka? Vagy mi ez az új örület, amely már nem csak a virágüzletekben, de az otthonainkban is megjelent? A grincsfafa a karácsonyi ünnep egyik új dizájneleme, amelyet egy mesefilm ihletett. Utánajártunk a történetének, de a készítésének kulisszatitkaiba is belestünk kicsit.

Tavaly ilyenkor az egyik virágüzletben láttam legelőször ezt a fura karácsonyi fát, amely viszont nem karácsonyfafa. Jellemzője, hogy olyan, mintha összekötözték volna – természetesen egy szép színes szalaggal –, a tetejét pedig úgy formázzák, hajlítják, csavarják, hogy egy manósipkára emlékeztessen. Akkor kuriózumnak tűnt, idén azonban úgy látszik, talán új ka-

rácsonyi örület lesz belőle, ugyanis egyre több virágüzletben lehet kapni, egyre többen szerzik be otthonaikba, hogy bohókás ünnepi hangulatot árásszon magából. Aki azonban még mindig nem tudja, miről van szó, most megtudhatja.

Mesefilm ihlette

A különös fa a nagy sikerű Grincs mesefilm ihletődik. Maga a történet Amerikából származik: az 1950-es években Dr. Seuss,

azaz Theodor Seuss Geisel írta a mesét. A szőrös zöld Grincs, aki egy hegyre száműzetett, utálja a karácsonyt, az embereket és mindent, ami szokványos és tucát. Egy kislány azonban rábeszéli, hogy tartson velük a karácsonyi ünnepen. A városka polgármestere megsérti, mert egy borotvát ad neki ajándékba, amin annyira felbőszül, hogy elhatározza, ellopja a városból a karácsonyt. El is lopja az összes karácsonyfát, égőket, dekorációt, ajándékot, mindent. A terve azonban mégsem sikerül, mert a város lakói tovább ünnepelnek és énekelnek, merthogy a karácsony a szívekben él, nem pedig a hozzákötődő tárgyakban. Erre Grincs szíve is meglágyul. A történetből 2000-ben készítettek mesefilmet, a Grincs történetét

megidéző rajzfilm pedig egészen friss, jelenleg fut éppen a hazai mozikban is.

A filmben azonban csupán egy apró motívum utal erre a jellegzetes dekorációs örületre, ami most napjainkban virágkorát éli. Egy díszekkel, szalagokkal elhalmozott karácsonyfafa gúzsba kötve, hogy beférjen Grincs zsákjába, s könnyebben tudja ellopni.

Asztali dísz vagy karácsonyfapótlék

A történetet is nagyon szereti, de szakmájából adódóan az újra is fogékony kell legyen Simon-Györfi Edit, akinek a virágüzletébe térünk be grincsfafa-útmutatóért. Már a bejáratnál díszelnek a többféle színben és díszítéssel pompázó grincsfák, az üzletben pedig készülnek az újabbak is, mert bizony ez a dekorációs örület kezdett elterjedni mifelénk is. „Mi tavaly készítettük az első grincsfát, de az azelőtti években már megjelent Európában, aztán Magyarországon, s átszivárgott hozzánk is. Van, aki most is furcsállja, rácsodálkozik, de sokan rendelnek már tőlünk” – magyarázza a virágüzlet tulajdonosa, rámutatva, hogy a grincsfafa méretétől függően lehet kicsi asztaldísz, nagyobb méretű szobai dekoráció, bejárat mellé kerülhet, de külföldön akár egészen méretes karácsonyfapótlékként is alkalmazzák időnként.

Manósipka örökzöldből

A grincsfafa jellegzetessége, hogy összekötözött örökzöldekből áll, és „manószerűen” lehajlik a teteje, amit egy gömb díszít. Készülhet ciprus-, tuja- és fenyőágakból is, de Edit szerint a legjobb grincsfafa-alapanyag a zanót, egy kevésbé ismert, örökzöld növényfajta. „Kell hozzá egy cserépedény, mert fontos, hogy stabil alapja legyen az egésznek, ebbe tűzőhabot teszünk, abba szurkáljuk az ágakat, előbb a rövidebbeket, utána a hosszabbakat, alakítjuk közben ezt a hajlított manósipka-formát kézzel is, csavarjuk, de igazából dekordróttal kell összekötni, úgy tudjuk igazán kihozni a formát. A végére kell valami hangsúlyosabb gömb, dísz, ami egyfajta bojtaként funkcionál a manósipkán. A gúzsba kötött ágait pedig gömbökkel, csillagokkal, égőkkel, masnikkal lehet díszíteni, de száraz termésekkel is, s jellemző, hogy egy szalaggal is körbetekerjük az egészet” – magyarázza Simon-Györfi Edit.

A szakember hozzáteszi, ő nem szokta túldíszíteni, egyrészt azért, mert szereti, ha letisztult marad, másrészt minél több a dísz rajta, annál magasabb az ára is. A nagyobbacska grincsfák jelenleg 100-110 lejbe kerülnek, de a kisebbek ára is 80-90 lej között mozog. Ezért az árérték arányában egy, akár két hónapig elálló bohókás lakásdísz kapunk, amelyet időnként azért locsolni kell, s nem árt, ha nem a fűtőtest mellett van, mert különben hajlamos veszíteni a színéből.

Ízlés és pénztárca függvényében

A grincsfák mellett természetesen számos egyéb dekorációs elemmel elérhetjük otthonainkban az adventi, karácsonyi hangulatot, és Simon-Györfi Edit szerint egyre többen igénylik is az ünnepi dekort. Van, aki virág- vagy kellékes üzletbe tér be, hogy beszerezze az adventi koszorút, az ünnepi kopogtatót az ajtóra, a karácsonyi asztaldísz, mások maguk kezdenek barkácsolni, dekorálni otthonon: egy világító dísz kerülhet az ablakba, egy angyalka a lépcső korlátjára, egy rénszarvas lóghat a csillárról. „Aki a hagyományra esküszik, az a fenyő alapon a lila gyertyás adventi koszorút keresi, mások minden évben más stílussal, színnel próbálkoznak” – mondja a dekorációs szakember, aki szerint az ízlés, de a pénztárca is meghatározza, hogy ki mivel és hogyan dekorálja otthonát.

Hozzáteszi, mostanában divat, hogy a hagyományos fenyő- és mohaalapra készült koszorúk helyét átvegyék a textilek. Egyik-másik adventi koszorúalap olyan, mintha kötött pulóverból készítették volna, de toll és mindenféle bolyhos anyag vagy egyszerűbb szövetanyagok is kerülhetnek a koszorúra, továbbá akár fa is megalapozhatja a várakozás szimbólumaként szolgáló koszorút. Sokszor a koszorúval párban jár a bejáratú ajtóra kerülő kopogtató, de akár a karácsonyi asztaldísz is. A legegyszerűbb ezekben az esetekben is a fenyő alap, amire gömbök, csillagok, fények kerülnek angyalkával, rénszarvassal, karácsonyi, sipkás manóval vagy egyéb ünnepi kellékekkel. Természetesen az asztaldíszítés központi eleme a gyertya, amelyet meggyújthatunk majd az ünnepi vacsorán.

SZÁSZ CS. EMESE

